Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 603
van **CATHY COUDYSER**
datum: 3 juni 2020

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Convenant 'Visserij Verduurzaamt' - Alternatieve visserijtechnieken

In haar beleidsnota 2019-2024 verwijst de minister naar de uitdagingen van de Vlaamse visserijsector op het vlak van economische en ecologische duurzaamheid. De Vlaamse visserijsector engageert zich al enkele jaren om zijn activiteiten te verduurzamen en heeft op heden daartoe zowel in 2011 als in 2015 een convenant 'Visserij Verduurzaamt' afgesloten. In het tweede convenant 'Visserij Verduurzaamt' (2015-2020) engageren de verschillende partners zich om zeven doelstellingen voor de transitie naar een duurzame Vlaamse visserij zoals vervat in het rapport Vistraject (2015) te realiseren. Zo beoogt de vissersvloot een minimale impact op het ecosysteem. Via de toepassing van andere dan de traditionele visserijtechnieken zal worden getracht om een zo minimaal mogelijke impact uit te oefenen op het milieu en de selectiviteit van de vangsten te vergroten.

De boomkorvisserij is in België al lange tijd de meest gebruikte vistechniek. De traditionele boomkorvisserijtechniek bestaat uit een sleepnet dat wordt opengehouden door een metalen buis aan het uiteinde waaraan kettingen bevestigd zijn die over de zeebodem glijden om bodembewonende vissen zoals schol en tong op te schrikken en in de netten te doen belanden. Deze visserijtechniek zorgt voor veel bodemberoering. Volgens de bijlage te raadplegen via https://lv.vlaanderen.be/sites/default/files/attachments/10.pdf werd in 2007 94 procent van de Vlaamse visserij-inspanningen gepresteerd door boomkorvisserij. Het aantal vissers dat is overgeschakeld op alternatieve vistechnieken is sindsdien gestaag toegenomen. Volgens het artikel https://www.eoswetenschap.eu/natuur-milieu/vijf-tips-voor-een-volle-zee vist in 2014 nog 70 procent van de Belgische vloot exclusief met boomkor.

In het rapport 'Vistraject' wordt vooropgesteld dat de visserijsector zal werken aan de verduurzaming van de boomkor enerzijds en nieuwe vistechnieken stimuleren die selectief, energie-efficiënt en met weinig bodemimpact vissen anderzijds. Als resultaatsindicator wordt een jaarlijkse toename van 4 procent van het aantal vaartuigen met alternatieve technieken beoogd, met finale toename van 20 procent tegen 2020. Met alternatieve technieken wordt bedoeld andere technieken dan traditionele boomkor, zoals de pulsvisserij, potten, fuiken, jigging, hengelvisserij, warrelnetten, pelagische visserij enzovoort.

In het rapport wordt aangegeven dat de niches van alternatieve technieken in 2015 onvoldoende sterk zijn om de plaats van de boomkor in te nemen en te zorgen voor een radicale transitie van vandaag op morgen. De komende jaren zouden er stappen worden

gezet om de niches te versterken. Een nieuwe visserijtechniek onder de knie krijgen, vraagt daarnaast enige tijd.

1. Kan de minister verduidelijken welke stappen vooruit sinds 2015 precies konden worden gezet om de alternatieve visserijtechnieken ingang te doen vinden bij de Vlaamse vissers?
2. In hoeverre hebben de inspanningen van alle betrokken partners er al dan niet toe geleid dat de beoogde jaarlijkse stijging van 4 procent van het aantal vaartuigen met alternatieve visserijtechnieken in 2016, 2017, 2018 en 2019 kon worden behaald?
3. Kan de minister voor de voltallige Vlaamse vloot aangeven hoe de verhoudingen tussen de verschillende visserijtechnieken (traditionele boomkor enerzijds en alternatieve technieken anderzijds) op dit moment precies zijn?

   Graag ook verduidelijking van het aandeel van elk van de alternatieve technieken.
4. Verwacht de minister dat het eindstreefdoel van toename van 20 procent tegen eind 2020 behaald zal kunnen worden? Zo niet, waarom niet? Hoe kunnen we de visserijsector verder ondersteunen en stimuleren om het streefdoel te halen?
5. Welke impact heeft het verbod op pulsvisserij binnen de Belgische 12 mijlszone voor de kust sinds augustus 2019 precies op het al dan niet behalen van de doelstelling inzake verduurzaming van de Vlaamse visserijvloot?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 603 van 3 juni 2020
van **CATHY COUDYSER**

---

1. Vlaanderen geeft zowel het onderzoek als de praktijktoepassing van alternatieve vistechnieken alle kansen. Het Europees Fonds voor Maritieme zaken en Visserij (het EFMZV) in samenwerking met het Vlaamse Financieringsinstrument voor Visserij en Aquacultuur (het FIVA) levert hiervoor het gros van de financiële ondersteuning. Een 6-tal maatregelen kan aangesproken worden om acties in verband met alternatieve technieken onder te brengen:
    - Art. 26 'innovatie algemeen'
    - Art. 28 'samenwerking wetenschap en vissers'
    - Art. 38 'beperking impact op marien milieu en bescherming vissoorten'
    - Art. 39 'innovatie ter behoud van de mariene bronnen'
    - Art. 40.1.b-g, i 'bescherming en herstel mariene biodiversiteit'
    - Art 41.1.a, b, c 'energie efficiëntie en investeringen aan boord'. In de zoektocht naar alternatieve technieken of aanpassingen, speelt ook energie-efficiëntie een belangrijke rol.

    De bewustwording en aandacht voor het onderwerp zitten vervat in zowel strategie, uitvoering als in de bredere publiekswerking.

    Wat betreft de strategie is het een onderdeel van het Convenant voor de Vlaamse zeevisserij. In dit maatschappelijk engagement slaan de visserijsector, het wetenschappelijk onderzoek, de milieuorganisatie en de overheid de handen in elkaar om -samen én in dialoog- dit coherent aan te pakken.

    Wat betreft de uitvoering, is dit integraal opgenomen in het operationeel programma van het EFMZV. Alternatieve ontwikkelingen worden gestimuleerd via projectfinanciering onder de verschillende maatregelen. Vaak zijn de projecten gebaseerd op samenwerking tussen sector en wetenschap.

    In het kader van de bredere publiekswerking wordt de aanwezigheid van alternatieve vistechnieken en van de verduurzaming van de boomkor meegenomen onder de 11 indicatoren van de 'VALDUVIS'-duurzaamheidsscore, ontwikkeld binnen het project 'Visserij verduurzaamt'. Ook de huidige boomkor vistechniek zet in op duurzaamheid en is absoluut niet meer de boomkor van vroeger. Er zijn niet alleen diverse varianten van de boomkor in gebruik, zoals sumwings, aqua planning gears of ecorolls, maar ook tal van andere belangrijke aanpassingen zijn ingevoerd: bv. het Vlaams paneel (vierkante mazen in de rug), het benthos release panel (paneel onderaan het net dat leidt tot een vermindering van ongewenste bijvangsten en bodemdieren), de flip-up rope of 'touwschot' ter vermindering van de hoeveelheid grote stenen, lichtere netten, lichtere korrestokken enz. Met z'n allen werken we stelselmatig aan de verdere verduurzaming van onze visserijactiviteiten.

2. In 2019 werd 70% van de aanvoer geleverd door 45 boomkorvaartuigen. Dat is een duidelijke daling t.o.v. de situatie in 2017 met 53 vaartuigen en 75% van de aanvoer. Ten opzichte van de startperiode 2014, met 65 vaartuigen en 87% van de aanvoer door de boomkor, betekent dit een daling van bijna 20%.

3. Waar er in 2018 nog 51 vaartuigen als boomkorvaartuigen werden beschouwd, daalde dit aantal naar 45 in 2019, ten voordele van plankenvisserij, passief tuig en flyshoot. De plankenvisserij (i.e. bordenvisserij) is de meest voorkomende alternatieve techniek wat betreft de aanvoer. Wat betreft het aantal uren waarin visserij-activiteit wordt uitgeoefend, neemt boomkor 77,8% van het aandeel voor 2019 in en bordenvisserij 19%. Het aandeel van staandewantvisserij blijft stabiel, terwijl het aandeel van flyshoot of seine-visserij de afgelopen jaren stijgt, tot 5% van de aanvoer in 2019.
   Door een of meerdere aanpassingen in functie van duurzaamheid bestempelen we de boomkorvaartuigen ook als 'moderne' boomkor.

4. Wat betreft de aanvoer zitten we momenteel -zoals net gezegd- met een daling van 87% naar 70% in de periode 2014-2019. We hebben dus een mooi traject afgelegd t.o.v. de initiële verwachtingen.
   Ik wil vooral ook benadrukken dat dit proces niet stopt, integendeel. De visserijsector blijft evolueren en transformeren.

5. De pulsvisserij is momenteel verboden, er is geen link met de behaalde resultaten.